

Men naar dette er Arbejdernes Mening, forstaar jeg ikke, at de sideordnet dermed skulde nære Ønske om at leve som Synltere paa Samfundet — som dem, der kun nyde og ikke, selv om det kun er lidt, bidrage noget til at fremstaafe Midlerne, selvsølgelig i Forhold til den Skatteevne, de have. Vil man hævde den Sætning: Ingen Rettigheder uden Pligter, og ingen Pligter uden Rettigheder, saa maa Arbejderen ogsaa i Princippet paatage sig den Pligt, stor eller lille, der kan falde paa ham, samtidig med eller inden han kræver den Ret, som jeg ikke har det mindste imod, at han fordrer. Jeg tror, at det har principiel Betydning, og jeg tror ogsaa, det har Betydning i en anden Henseende. Jeg tror, at naar vi fik vedtaget en saadan Ulykkesforsikring, havde det en hel Del at sige, at Arbejderne sølte sig ansvarlige i visse Maader. Baade tror jeg, at det var rigtigt, at Bestemmelsen om den grove Stødesløshed blev staaende, selv om det kun var for at benytte den en sjælden Gang — jeg vilde ikke være glad ved, at den blev benyttet mange Gange — men særlig tror jeg, at Ansvarligheden burde føles gennem Arbejderens Bidrag til Forsikringen. I Forbindelse hermed kan jeg henvise til en ret interessant Ting, som er en af de Oplysninger, jeg har hentet fra den tyske Betænkning, jeg nylig hentydede til. Det er det eneste Omraade, hvorpaa jeg skal indlade mig i Enkeltgheder med Hensyn til dette Lovforslags Paragraffer, efter at de ere blevne saa grundigt gennemgaaede af andre ærede Talere. Jeg tror, at det blev berørt af det ærede Medlem for Alsborg Amts 2den Valgkreds (Bramsen) forleden Dag, at der er en Fare for, at en Ulykkesforsikring kan blive misbrugt. Det er noget, som man maaste er tilbøjelig til paa Forhaand at tro; naar man tænker paa de grove Ulykkestilfælde, er der jo ingen, der vil tro, at en Arbejder gaar hen og udsætter sig for at faa brækket et Par Ben eller at blive mere eller mindre lemlæstet for at faa Fordel af en Forsikring. Men derimod viser Faren sig at være til Stede, oven i Købet i høj Grad, ved mindre Bestadigelser; vel heller ikke her saaledes, tror jeg da, at man lader sin Haand knuse eller mishandle i en Maskine for at opnaa Forsikringen, men derimod saaledes, at naar man har faaet Haanden knust ved et Ulykkestilfælde, saa bliver det i høj Grad i Bedkommendes Interesse, at den ikke helbredes for hurtig. Det har vist sig i Tyskland i et Omfang, der er faretruende for hele Institutionen, at Bevarelsen af den formindste Arbejdssevne i saa lang Tid som muligt er meget fordelagtig for Arbejde-

ren, idet han, medens han er under Lægebehandling, eller saa længe hans fulde Arbejdsdygtighed ikke er genvunden, nyder en vis Støtte, Dagpenge, eller hvad man nu vil kalde det, fra Forsikringen, men samtidig arbejder han. Og det viser sig da i mange Tilfælde, at den Løn han er i Stand til at tjene, plus den Dagpenge, han faar fra Forsikringen, bliver mere, end han vilde være i Stand til at skaffe sig i Indtægt, hvis han var fuldstændig frisk. Det er Tilfældet i ikke ringe Omfang. Jeg skal nævne et enkelt Tal, som forbavsende mig, da jeg saa det; det har saaledes vist sig, at i Slutningen af forrige Aar, 1894, fandtes der i blot 90 Virksomheder i det rindsvestphalske Distrikt ikke mindre end 562 Arbejdere, der vare saaledes stillede, at de paa den Maade, jeg nylig har nævnt, samtidig arbejdede og oppebar Understøttelse for formindstet Arbejdssevne, og paa denne Maade sammenlagt havde mere i Indtægt end den Løn, de kunde have faaet, hvis de slet ingen Støtte havde taget. Dette Forhold fører til Misligheder; det er noget, der fra tykt Side klages over i høj Grad, og enhver kan sige sig selv, at det virker oprørende eller ærgrende paa de samvittighedsfulde Arbejdere og meget demoraliserende paa den mindre samvittighedsfulde Arbejder og derfor i høj Grad til Stede for hele Institutionen. Dette er en Ting, som til Dels kan have Karakteren af en Sidebemærkning, men som jeg dog egentlig vil indbefatte under den Rubrik, som jeg kaldte Ansvarligheden; man skal interessere Arbejderne selv i Foretagendet; de skulle ikke staa saadan, at det er Understøttelser, de faa andesteds fra, som de hverken selv bidrage til eller have Interesse af at kontrollere, men de skulle have denne Interesse, saaledes at de gennem en eller anden Repræsentation selv paase, at deres Kammerater ikke misbruge Ulykkesforsikringen paa en saadan Maade, som her er antydnet. Men dette, at Ansvarsfølelsen opretholdes, er jo noget, som der ikke er tilstrækkelig sørget for i det socialdemokratiste Forslag, ja, maaste heller ikke tilstrækkelig i det andet; men det er, som sagt, en Ting, jeg lægger megen Vægt paa. Jeg er enig med flere ærede Talere, som have fremhævet det samme for Alderdomsforsørgelseslovens Bedkommende, og jeg er enig tillige i, at det vilde være ønskeligt, at de sociale Lovforslag sammenarbejdes paa en passende Maade. Jeg har for flere Aar siden, da de fremkom, og da jeg stod uden for denne Sal, været overordentlig glad ved, at de Principper bleve gjort gældende, som ligge i vor sociale Lovgivning, og det